

Parohia „Înălțarea Domnului”

Str. Crinilor 45, Pașcani, jud. Iași
inaltareadomnului.pascani@gmail.com

Paroh: Pr. Marius Ionuț Tabarcea

+40 745 776 456

Coslujitor: Pr. Leonardo Ioan Atudorei

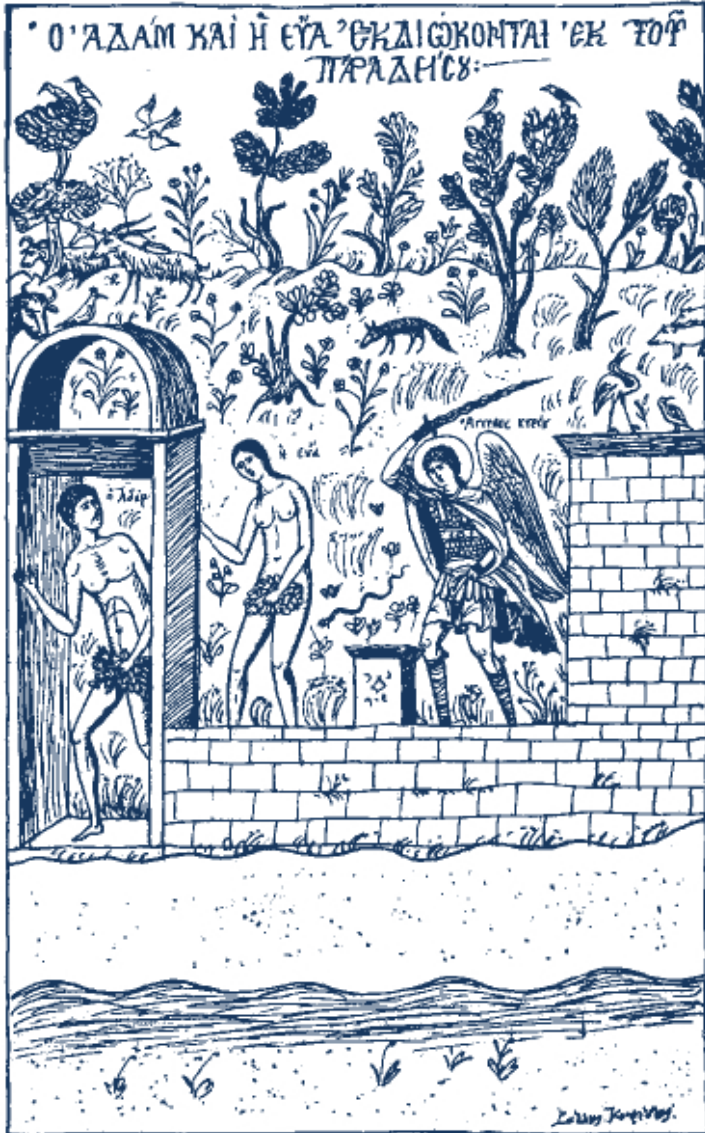
+40 747 580 111

Bucurați-vă!

„Bucurați-vă în nădejde; în suferință fiți răbdători; la rugăciune stăruiți.” (Romani 12, 12)

Anul VI • Nr. 5 (145) • 2 martie 2025

Publicație editată și distribuită gratuit de Parohia „Înălțarea Domnului” Pașcani, Protopopiatul Pașcani

Calea spre mântuire

Să „statornicim postul” în viața noastră!

Sfântul Grigorie Palama

„Toate cele rele pier acum, și cele bune le înlocuiesc pe acestea, când se statornicește postul. În locul cântecelor nepotrivite, acum gurile înalță psalmi; în locul răsetelor nedemne, acum stăpânesc rușinea și lacrimile cele aducătoare de mântuire; în locul drumurilor celor lipsite de rost și al rătăcirilor, acum pentru toți s-a statornicit un singur drum, cel către Sfânta Biserică a lui Hristos. Căci așa cum lăcomia pântecelui face să răsară și să înflorească roiul cel de multe feluri al păcatelor, tot astfel postul este rădăcină a tuturor virtuților și început al poruncilor lui Dumnezeu.”

Crâmpie din lumina sărbătorii

Izgonirea lui Adam din Rai reflectată în cântările liturgice

Pr. Marius Ionuț Tabarcea

În carte *Triodul*, la slujba Vecerniei din Duminica Lăsatului sec de carne se regăsesc câteva cântări, numite în limbaj liturgic *Stihiri*. Stihira este alcătuită după un model, adică asemănătoare cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt și are, prin urmare, o structură fixă, după stihira pe care o copiază (aceiași număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind (cântând, recitând) un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originală. Stihirile sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Stihirile din această duminică descriu **crearea lui Adam** de către Dumnezeu, **ispita lui Adam** de către Satan și **izgonirea lui din Rai**, precum și **dorirea de a fi chemat din nou în Rai**.

Domnul, Făcătorul meu, luând din pământ țărână' și suflând asupra mea, m-a făcut cu suflet viu și cinstitu-m-a, ca să fiu tuturor' pe pământ mai mare și asemenea cu îngerii.' Satan, dar, cu șarpele ca printr-o unealtă lucrându-mă, cu gustul amăgindu-mă, de slava lui Dumnezeu despărțitu-m-a' și-n pământ, prin moarte, în cele mai de jos m-a lepădat.' Tu, dar, ca un Stăpân, îndură-Te și, Doamne, iarăși cheamă-mă!

Veșmânt de Dumnezeu țesut' am lepădat eu, stricatul, prin sfatul vrăjmașului, neascultând porunca Ta, o, Stăpânul meu, și acum cu frunzele' de smochin și-n haine' de piele îmbrăcatu-m-am, că-n muncă trudnică' pâinea s-o mănânc osândit am fost, pământul blestemat fiind' spini și pălămidă să îmi dea ca rod. Ci Tu, Cel din Fecioara, în anii de pe urmă, intrupat, din nou chemându-mă, pune-mă' în al desfătării Rai.

Preacinstite Raiule, cea mai frumoasă podoabă, de Dumnezeu-zidit sălaş, veselie veșnică, desfătând mereu, slavă ești dreptilor, mângâind prorocii, sălășluire a sfinților, roagă-L cu vuietul' frunzelor pe-al tuturor Ziditor să îmi deschidă ușile' pe care le-am închis încalcând ce-a spus și mă-nvrednicește' din pomul vieții să mă-mpărtășesc și, ca 'nainte, mă bucură, și-n tine desfătează-mă.

Scos a fost din Rai Adam' făcând atunci neascultare, desfătarea lepădând, amăgit cu vorbele de femeia lui, și-naintea locului' gol șezând, - Vai, mie! -' cu durere tânguindu-s-a. Deci, sârguindu-ne' să primim acum vremea Postului, cu toții rânduieților' evanghelicești supunându-ne, ca prin toate-acestea plăcuți să ne facem lui Hristos, sălășluirea Raiului' iarăși dobândindu-o.

Sfânta Liturghie pe înțelesul nostru

Antifoanele și ecteniile mici (11)

Sursa: „Cartea deschisă a împărăției”, Mitropolitul Bartolomeu Anania

(continuare din numărul anterior)

Dacă știm cine sunt moștenitorii, atunci care este **moștenirea?**

În primul rând, **binecuvântarea lui Dumnezeu**. Sfântul Apostol Petru îi îndeamnă pe creștini să nu răsplătească răul cu rău și nici ocară cu ocară, ci, dimpotrivă, să-i binecuvinteze pe cei ce le fac rău și îi ocărăsc. Și precizează: „Că spre aceasta ați fost chemați: să moșteniți binecuvântarea” (1 Petru 3, 9). Altfel spus, dacă noi îi binecuvântăm, iertându-i, pe dușmanii noștri, vom primi în schimb, ca moștenire perpetuă, binecuvântarea lui Dumnezeu.

Principala moștenire însă este **viața veșnică**. Aceasta era nobila preocupare a tânărului bogat care venise în fața lui Iisus: „Ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?” (Marcu 10, 17). Răspunsul: renunțarea. Cel ce în această lume a renunțat la toate bunurile, de dragul lui Hristos, „însuțit va primi și viața veșnică va moșteni” (Matei 19, 29).

Noi știm însă că viața veșnică este un alt nume al **Împărăției Cerurilor**. Cuvintele pe care Dreptul Judecător le va adresa celor care în viața de aici s-au încununat cu fapta bună au devenit clasice: „Veniți, binecuvântații Părintelui Meu, moșteniți Împărăția cea pregătită vouă de la întemeierea lumii” (Matei 25, 34).

Așadar, **moștenitorii suntem noi**, cei ce ne-am botezat în numele Sfintei Treimi și am rămas uniți cu Ea prin Sfintele Taine, iar **moștenirea este însăși Împărăția Cerurilor, Biserica lui Hristos**, Nava care, sub cârma Lui și având în centru Liturghia, străbate istoria îndreptându-se spre eshaton.

În acest fel, rugăciunea de mai sus poate fi formulată și astfel: **Doamne, mântuiește-ne pe noi, cei ce suntem poporul Tău, și binecuvintează Împărăția în care ne-ai făcut moșneni**.

Priviți acum puțin în urmă, la deschiderea acestei Sfinte Liturghii, și vedeți legătura dintre binecuvântarea moștenirii și binecuvântarea Împărăției.

Preotul se roagă, în continuare, ca Dumnezeu să păzească plinătatea Bisericii Sale. „Plinătatea” este termenul liturgic pentru *deplinătate, integritate, plenitudine*. Dacă mai înainte ne-am rugat pentru *sfintele lui Dumnezeu Biserici*, acestea fiind Bisericile locale, dispersate geografic dar alcătuind Biserica cea una, de data aceasta trebuie să constatăm, cu imensă tristețe, că rugăciunea pentru plinătatea Bisericii pare mai degrabă un tragic presentiment al Sfinților Părinți din secolul al IV-lea. Într-adevăr, prin marea schismă din 1054 și prin cele ce i-au urmat, plenitudinea Bisericii celei una a fost sfărâmată, dar nu pentru că Dumnezeu n-ar fi păzit-o, ci pentru că slăbiciunile creștinilor s-au dovedit mai puternice decât paza Lui. Nu ne rămâne decât ca, păstrând litera, să ne rugăm launtric: **Doamne, noi ne străduim să refacem plinătatea Bisericii, dar ajută-ne și Tu prin Duhul Tău cel Sfânt!**

Dacă, prin preot, ne-am rugat pentru Biserica lui Hristos ca obște universală a celor botezați întru El, trecem acum la obștea restrânsă a celor ce se roagă în **biserica-locas-de-închinare**, numită și *casa lui Dumnezeu*, cum este aceasta în care ne aflăm noi. V-am vorbit despre ea ca imagine a Împărăției prin arhitectură, pictură, podoabă, muzică și ritual. Totul e menit să devină și să rămână frumusețe, după modelul creației divine: „Și a văzut Dumnezeu toate câte făcuse: și iată că erau foarte frumoase” (Facere 1, 31). Frumusețea cuprinde în ea și armonia. Or, înfrumusețarea unei biserici, din toate punctele de vedere, este făcută de oameni care se pricep, se dedică și, mai presus de toate, care o iubesc, cei care, într-un fel sau altul, devin ctitori. Pentru aceștia ne-am rugat acum, cerându-I lui Dumnezeu ca,

nici mai mult și nici mai puțin, să-i sfințească.

Rugăciunea asupra acestora merge însă mai departe și abordează o perspectivă care, în ce mă privește, mi-a dat mult de gândit. În traducerile curente ea este formulată: **„Tu pe aceștia îi preamărește cu dumnezeiască puterea Ta”**, dar, în limba originală, verbul (o raritate lexicală oferită de Sfântul Vasile cel Mare) e foarte complex și are un sens mult mai larg decât, simplu, „a preamări”. El se referă la cei ce iubesc frumusețea casei Tale, pentru care s-a cerut mai întâi sfințirea; dar nu ei au cerut-o, ci noi. Tot noi le cerem preamărirea, ca părtași în veșnicie ai slavei lui Dumnezeu, dar ei, în smerenia lor, nu o cer, ca unii ce nu se simt vrednici de ea. Tocmai asta vrea să spună verbul de care vă pomeneam, anume că noi îi cerem lui Dumnezeu să-i învrednicească de preamărire chiar împotriva voinței și așteptărilor lor, dar Dumnezeu, drept răspuns, le răsplătește nu numai râvna pentru frumusețea casei Domnului, ci și smerenia lor. Așa trebuie înțeleasă formularea corectă a acestei cereri (precum, de altfel, a văzut-o și Dosoftei): **„Tu pe aceștia îi răsplătește preamărindu-i cu dumnezeiasca Ta putere”**.

Cât despre noi, cei ce ne rugăm nădăjduind în Domnul, îi cerem doar atât: **să nu ne părăsească**. Și e de-ajuns.

Urmează **cea de a doua ectenie mică**, încheiată cu un ecfonis care exprimă tocmai ceea ce s-a mărturisit în antifon, adică bunătațea și iubirea Sfintei Treimi pentru noi, oamenii.

Preotul: Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă-Ți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Poporul: Amin.

Antifonul al treilea cuprinde, de obicei, **Fericirile**, pe care le cântă poporul. Dar tot acum se pot cânta troparul praznicului sau condacul **Apărătoare Doamnă**. În acest timp, preotul se roagă în taină:

Tu, Cel ce ne-ai dăruit nouă aceste rugăciuni obștești și împreună-glăsuite, Cel ce și la doi și la trei care se unesc întru numele Tău le-ai făgăduit să le plinești cererile, însuți și acum plinești cererile cele de folos ale robilor Tăi, dându-ne nouă în veacul de acum cunoștința adevărului Tău, iar în cel ce va să fie, viață veșnică dăruindu-ne.

Vă spuneam la început că **rugăciunea poate fi individuală sau poate fi obștească**. În biserică, noi o practicăm pe cea de a doua. Temeiul ei se află în cuvintele Mântuitorului: „Vă mai spun că dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ asupra unui lucru pe care-l vor cere, li se va da lor de către Tatăl Meu Cel ce este în ceruri. Că unde sunt doi sau trei adunați întru numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor” (Matei 18, 19-20). Aici s-ar părea că noi cerem două lucruri, dar în fapt ele sunt unul singur, numai că în două împrejurări diferite. *Pentru veacul ce va să fie*, adică pentru cel de după moarte, îi cerem lui Dumnezeu să ne dea viață veșnică. *Pentru cel de aici*, adică pe durata dăinuirii noastre pământești, îi cerem cunoștința adevărului Tău. Or, ce este acest adevăr? Ne-o spune tot Domnul, în rugăciunea Sa către Tatăl: „Preamărește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te preamărească pe Tine, așa cum i-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca El să dea viață veșnică tuturor aceluia pe care I i-ai dat. Iar viața veșnică aceasta este: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis” (Ioan 17, 1-3).

Dacă ai ajuns să-L cunoști pe Dumnezeu, nu se poate să nu-L iubești. Iubirea este aceea care-ți deschide poarta veșniciei. Așadar, în ambele cazuri noi cerem viață veșnică. Iar viața veșnică, așa cum am spus-o în repetate rânduri, nu este altceva decât Împărăția Cerurilor. *(Va urma)*